
Istungidokument

B9-0263/2022

3.5.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel toimuvate kuulamiste kohta
Poola ja Ungari küsimuses
(2022/2647(RSP))

Jeroen Lenaers

fraktsiooni PPE nimel

**Katarina Barley, Birgit Sippel, Juan Fernando López Aguilar, Sylvie
Guillaume, Włodzimierz Cimoszewicz, Bettina Vollath**

fraktsiooni S&D nimel

**Michal Šimečka, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Hilde Vautmans,
Ramona Strugariu, Lucia Ďuriš Nicholsonová**

fraktsiooni Renew nimel

Gwendoline Delbos-Corfield

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Malin Björk, Konstantinos Arvanitis

fraktsiooni The Left nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel toimuvate kuulamiste kohta Poola ja Ungari küsimuses (2022/2647(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2 ja artikli 7 lõiget 1,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse oma 12. septembri 2018. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta, millega kutsutakse nõukogu üles järelutama Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel ilmset ohtu, et Ungari rikub oluliselt liidu aluseks olevaid väärtusi¹,
- võttes arvesse komisjoni Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohast 20. detsembri 2017. aasta põhjendatud ettepanekut, mis käsitleb õigusriigi olukorda Poolas: ettepanek võtta vastu nõukogu otsus, millega järeldatakse ilmset ohtu, et Poola Vabariik rikub oluliselt õigusriigi põhimõtet (COM(2017)0835),
- võttes arvesse oma 1. märtsi 2018. aasta resolutsiooni komisjoni otsuse kohta kohaldada Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõiget 1 seoses olukorraga Poolas²,
- võttes arvesse oma 16. jaanuari 2020. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohaste Poolat ja Ungarit käsitlevate käimasolevate kuulamiste kohta³,
- võttes arvesse oma 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus, millega järeldatakse ilmset ohtu, et Poola Vabariik rikub oluliselt õigusriigi põhimõtet⁴,
- võttes arvesse oma 25. oktoobri 2016. aasta resolutsiooni soovitusetega komisjonile ELi demokraatia, õigusriigi põhimõtte ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta⁵,
- võttes arvesse oma 7. oktoobri 2020. aasta resolutsiooni ELi demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste mehhanismi loomise kohta⁶,
- võttes arvesse oma 26. novembri 2020. aasta resolutsiooni aruande kohta, mis käsitleb põhiõiguste olukorda Euroopa Liidus aastatel 2018–2019⁷,
- võttes arvesse oma 24. juuni 2021. aasta resolutsiooni, mis käsitleb komisjoni

---

¹ ELT C 433, 23.12.2019, lk 66.

² ELT C 129, 5.4.2019, lk 13.

³ ELT C 270, 7.7.2021, lk 91.

⁴ ELT C 385, 22.9.2021, lk 317.

⁵ ELT C 215, 19.6.2018, lk 162.

⁶ ELT C 395, 29.9.2021, lk 2.

⁷ ELT C 425, 20.10.2021, lk 107.

2020. aasta aruannet õigusriigi kohta⁸,
- võttes arvesse oma 8. juuli 2021. aasta resolutsiooni Ungari Rahvuskogus vastu võetud õiguslikest muudatustest tingitud ELi õiguse ja LGBTIQ kodanike õiguste rikkumise kohta Ungaris⁹,
  - võttes arvesse oma 16. septembri 2021. aasta resolutsiooni meediavabaduse ja õigusriigi olukorra edasise halvenemise kohta Poolas¹⁰,
  - võttes arvesse oma 21. oktoobri 2021. aasta resolutsiooni Poola õigusriigi kriisi ja ELi õiguse ülimuslikkuse kohta¹¹,
  - võttes arvesse oma 11. novembri 2021. aasta resolutsiooni Poola de facto abordikeelu esimese aastapäeva kohta¹²,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu praktikat,
  - võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõikes 1 osutatud kuulamiste standardkorda, mille nõukogu kiitis heaks 18. juulil 2019,
  - võttes arvesse volinike kolleegiumi 27. aprilli 2022. aasta otsust algatada Ungari vastu menetlus õigusriigi tingimuslikkuse määruise alusel¹³,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et – nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artiklis 2, kajastatud Euroopa Liidu põhiõiguste hartas ja kinnistatud rahvusvahelistes inimõigustealastes lepingutes – liit rajaneb sellistel väärtustel nagu inimväärikuse austamine, vabadus, demokraatia, võrdsus, õigusriik ja inimõiguste, kaasa arvatud vähemuste hulka kuuluvate isikute õiguste austamine; arvestades, et need väärtused, mis on liikmesriikidele ühised ja millele kõik liikmesriigid on vabatahtlikult alla kirjutanud, moodustavad liidus elavate inimeste õiguste aluse;
- B. arvestades, et ilmne oht, et mõni liikmesriik rikub oluliselt Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtusi, ei puuduta üksnes liikmesriiki, kus see oht tekib, vaid mõjutab ka teisi liikmesriike, nendevahelist usaldust, liidu olemust ja liidu kodanike põhiõigusi, mis tulenevad liidu õigusest;
- C. arvestades, et Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõikes 1 on sätestatud ennetav etapp, millega antakse liidule võimalus sekkuda, kui on tekkinud ilmne oht, et ühiseid väärtusi võidakse oluliselt rikkuda; arvestades, et nende ennetusmeetmetega nähakse ette dialoog asjaomase liikmesriigiga ja nende eesmärk on vältida teatavate aluslepingute

---

⁸ ELT C 81, 18.2.2022, lk 27.

⁹ ELT C 99, 1.3.2022, lk 218.

¹⁰ ELT C 117, 11.3.2022, lk 151.

¹¹ Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0439.

¹² Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0455.

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2020. aasta määrus (EL, Euratom) 2020/2092, mis käsitleb üldist tingimuslikkuse korda liidu eelarve kaitsmiseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 1).

kohaldamisest tulenevate õiguste võimalikku peatamist;

- D. arvestades, et Euroopa Komisjon ja Euroopa Parlament kasutasid Poola ja Ungari suhtes ELi lepingu artikli 7 lõiget 1 pärast seda, kui oli kindlaks tehtud ilmne oht, et oluliselt rikutakse liidu aluseks olevaid väärtusi;
- E. arvestades, et kuulamiste korraldamise tava on suuresti muutuv, sõltuvalt nõukogu eesistujariigist; arvestades, et seni on nõukogu üldasjade nõukogus korraldanud viis kuulamist Poola ja kolm Ungari suhtes;
1. võtab teadmiseks kuulamised, mille nõukogu on korraldanud Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 alusel, et reageerida sama lepingu artiklis 2 sätestatud Euroopa ühiseid väärtusi ähvardavatele ohtudele Poolas ja Ungaris; peab kahetsusväärseks asjaolu, et kuulamiste tulemusel ei ole õigusriigi, demokraatia ja põhiõiguste seisund Poolas ja Ungaris paranenud ning et mõlemas riigis on olukord pärast Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohase menetluse algatamist jätkuvalt halvenenud, nagu on dokumenteeritud komisjoni ja rahvusvaheliste organite, näiteks ÜRO, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni ja Euroopa Nõukogu arvukates aruannetes ja avaldustes ning nagu on kinnitanud paljud Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsused;
  2. kutsub nõukogu üles näitama tõelist tahtekindlust teha sisulisi edusamme käimasolevates Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohastes menetlustes kooskõlas aluslepingutest tulenevate kohustustega kaitsta Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtusi;
  3. on seisukohal, et kuulamisi tuleks korraldada sobiliku sagedusega ja sobival viisil, mis on artikli 7 lõike 1 kohase menetluse mõjusa kasutamise eeltingimus; peab sellega seoses tunnustust väärivaks, et eesistujariik Prantsusmaa on mõlemas menetluses kuulamisi jätkanud; märgib aga murega, et vaatamata parlamendi korduvatele nõudmistele ei ole kuulamisi korraldatud korrapäraselt, struktureeritult ja avatult; nõuab, et tulevased eesistujariigid korraldaksid kuulamisi regulaarselt ja vähemalt üks kord eesistumisperioodi jooksul; palub nõukogul tagada, et Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohastel kuulamistel käsitletaks ka uusi sündmusi ja suundumusi, sealhulgas neid, mis on seotud põhiõiguste rikkumisega;
  4. kordab, et õigusriigi, demokraatia ja põhiõiguste vahel on olemuslik seos, ning tuletab nõukogule ja komisjonile meelde parlamendi kauaaegset üleskutset võtta liikmesriikides õigusriigi olukorra hindamisel arvesse demokraatia ja põhiõiguste jätkuvaid rikkumisi kogu liidus, sealhulgas rünnakuid meediavabaduse ja ajakirjanike, vähemuste, migrantide, naiste õiguste, LGBTIQ+ inimeste õiguste ning ühinemis- ja kogunemisvabaduse vastu;
  5. palub nõukogul pärast iga kuulamist avaldada põhjalikud protokollid ja esitada parlamendile nõuetekohane ülevaade; toonitab, et kuulamised peavad olema objektiivsed, faktidel põhinevad ja läbipaistvad ning et asjaomased liikmesriigid peavad kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõikes 3 sätestatud lojaalse koostöö põhimõttega tegema kogu protsessi vältel heas usus koostööd;
  6. rõhutab, et kuulamised on tulemuslikud üksnes juhul, kui nõukogu võtab nende põhjal

järeelmeetmeid, esitades asjaomastele liikmesriikidele konkreetseid soovitusi, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõikes 1; võttes arvesse olukorra kiiret halvenemist mõlemas riigis, nõuab, et nõukogu võtaks sellised soovitud vastu viivitamata ja määraks täpsed tähtajad nende täitmiseks; rõhutab, et artikli 7 lõikes osutatud liidu väärtuste olulise rikkumise ilmse ohu tuvastamisel või liikmesriikidele konkreetsete soovitude esitamisel ei ole nõukogus nõutav ühehäälsus; kui olukord jätkuvalt halveneb, soovib komisjonil ja nõukogul arutada uusi samme Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud väärtuste kaitsmiseks;

7. väljendab sügavat muret selle pärast, et Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõikes 1 osutatud kuulamise standardkord ei taga parlamendi ja komisjoni võrdset kohtlemist; rõhutab, et parlament ootab endiselt kutset nõukogu ametlikule istungile, lähtuvalt algatusõigusest ning Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud institutsioonidevahelise lojaalse koostöö põhimõttest; kordab oma üleskutset nõukogule, et parlamenti tuleb menetluse kõikides etappides viivitamata ja täielikult teavitada;
8. peab taunimisväärseks, et mitu nõukogu eesistujariiki ei leidnud aega kohtuda kõigi asjaomaste parlamendikomisjonidega, vaatamata ametlikele kutsetele seda teha; kutsub üldasjade nõukogu tööd juhtivaid ministreid üles edaspidi esinema asjaomaste parlamendikomisjonide ees vähemalt üks kord eesistumisperioodi jooksul, et parlamenti nendest menetlustest teavitada;
9. kutsub kõiki liikmesriike üles austama Euroopa Liidu õiguse ülimuslikkust ja soovib nõukogul arutada ELi õiguse ülimuslikkust ähvardavaid ohte mitmesugustes käimasolevates artikli 7 lõike 1 kohastes menetlustes; peab eriti vastuvõetamatuks, et Poola ja Ungari ei täida pidevalt paljusid Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuseid; kutsub nõukogu üles võtma seda asjaolu arvesse, kui ta hindab ilmset ohtu, et rikutakse oluliselt ELi lepingu artiklis 2 sätestatud väärtusi;
10. kutsub komisjoni üles kasutama täielikult kõiki olemasolevaid vahendeid, eelkõige kiirendatud rikkumismenetlusi ja ajutiste meetmete taotlusi Euroopa Liidu Kohtus ning õigusriigi tingimuslikkuse määrust, et käsitleda Euroopa Liidu lepingu artiklis 2 sätestatud liidu alusväärtuste rikkumisi Poola ja Ungari poolt;
11. kutsub komisjoni ja nõukogu üles hoiduma taaste- ja vastupidavusrahaastul põhinevate Poola ja Ungari riiklike kavade heakskiitmisest seni, kuni mõlemad riigid on täielikult täitnud kõik Euroopa poolaasta riigipõhised soovitud õigusriigi valdkonnas ning kõik Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjakohased otsused¹⁴; tuletab meelde, et komisjon peaks kasutama kõiki tema käsutuses olevaid vahendeid tagamaks, et asjaomaste liikmesriikide kodanikud ja elanikud ei jääks ELi rahalistest vahenditest saadavatest hüvedest ilma selle tõttu, et nende liikmesriikide valitsused rikuvad õigusriigi põhimõtteid;
12. on seisukohal, et viimase aja sündmused ja suundumused käimasolevates Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohastes kuulamistes kinnitavad veel kord kiiret vajadust luua ELi demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste (DRF) mehhanism, mille kohta on parlament

---

¹⁴ See hõlmab muu hulgas kõigi 11 kriteeriumi täitmist, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määruse (EL) 2021/241 (millega luuakse taaste- ja vastupidavusraha) (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17) artiklis 19 ja V lisas.

ettepaneku teinud ning mis peaks teoks saama institutsioonidevahelise kokkuleppe vormis ja hõlmama ELi institutsioonide alalist DRFi poliitikatsükli; taunib komisjoni ja nõukogu keeldumist alustada läbirääkimisi selle institutsioonidevahelise kokkuleppe üle ning asjaolu, et viimase kuue aasta jooksul ei ole selles küsimuses edusamme tehtud; kordab oma üleskutset komisjonile ja nõukogule: alustada parlamendiga viivitamata läbirääkimisi selle kokkuleppe üle;

13. võtab teadmiseks, et 27. aprillil 2022 algatas komisjon viimaks Ungari suhtes õigusriigi tingimuslikkuse määruse alusel ametliku menetluse, saates välja sellekohase kirjaliku teate; ootab, et komisjon jätkaks võimalikult kiiresti järgmiste sammudega, ning ootab, et nõukogu võtaks poliitilise kohustuse viia menetlus viivitamata ja prioriteetse ülesandena edukalt lõpule;
14. märgib murega, et komisjon ei ole sellist menetlust algatanud Poola suhtes, ning nõuab, et komisjon jätkaks vastavalt määrusele hindamist ja võtaks meetmed; peab ka kahetsusväärseks, et komisjon kohaldab liikmesriigi suhtes õigusriigi põhimõtete rikkumise hindamisel määruse kitsaimat tõlgendust, välistades tingimusena tõsise riski, et võidakse kahjustada liidu finantsjuhtimist ja finantshuve, mille puhul tuleks aktiveerida tingimuslikkuse mehhanism; kordab, et määruses on selgelt kirjas, et kohtusüsteemi sõltumatuse ohustamine kujutab endast õigusriigi põhimõtete rikkumist;
15. kutsub üldasjade nõukogu töös osalevaid ministreid üles võtma komisjoni kirjalikus teates Ungarile esitatud järeldusi täielikult arvesse oma järgmisel Ungarit käsitleval artikli 7 lõike 1 kohasel kuulamisel, mis peaks toimuma mai lõpus; rõhutab, et komisjoni järeldused peaksid olema piisav alus, et nõukogu saaks Euroopa Liidu lepingu artikli 7 lõike 1 kohases menetluses vastu võtta soovitusi;
16. tuletab meelde Euroopa Parlamendi 29. septembrist kuni 1. oktoobrini 2021 Budapesti¹⁵ ja 21. veebruarist 23. veebruarini 2022 Varssavisse¹⁶ tehtud lähetuste tulemusi, milles kirjeldatakse Ungari ja Poola mitmesuguseid demokraatia, õigusriigi ja põhiõiguste vallas toime pandud rikkumisi, mis on eelkõige seotud kohtusüsteemi sõltumatuse, meediavabaduse, kodanikuühiskonna aktivistide vastu suunatud rünnakute ning LGBTIQ+ inimeste ja naiste õiguste edasise halvenemise ning nuhkvara Pegasus väidetava kasutamisega; kutsub nõukogu üles neid järeldusi artikli 7 lõike 1 kohaste menetlustega seonduvas töös täiel määral kasutama;
17. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule, Poola ja Ungari presidendile, valitsusele ja parlamendile ning teiste liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

---

¹⁵ Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon, „Lähetuse aruanne pärast ajutise delegatsiooni lähetust Ungarisse Budapesti, 29. september – 1. oktoober 2021“, 26. november 2021, https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/LIBE-CR-699096_EN.pdf

¹⁶ Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon, „Lähetuse aruanne pärast LIBE- ja AFCO-komisjoni ühist teabekogumislähetust Varssavisse (Poola), 21.–23. veebruar 2022“, 31. märts 2022, https://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2014_2019/plmrep/COMMITTEES/LIBE/DV/2022/03-31/Missionreport_EN.pdf